

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА

ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

РІК ШОСТИЙ

Адреса редакції і контори:
у Києві, Велика Підвальна вул. д. 6,
внизу золотих воріт
Телефон редакції 1458.
ТЕЛЕФОН ДРУКАРНІ 1069.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1911

на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.	на рік	на 6 м.	на 3 м.	на 1 м.
11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.
5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25

Передплат. на рік можна виділявати частками: в 2 строки: на 1 янв. 3 карб. і на 1 апр. 3 карб., в 3 стр.: на 1 янв. 2 карб., на 1 мар. 2 карб. і на 1 мая 2 р., або по 1 карб. на протязі перш. шосто місяців.
Ціна „Рад“ за кордон: на рік 11 р., (27 крон 94 гелери на австрійську валюту), на 1/2 року—5 р. 50 к. на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. Коли закорл. читачі передплатують газету через поштомат, то платять за газету по ціні встановленій для передплатників в Росії.

Передплата приймається тільки з 1-го числа кожного місяця.
ЗА ЗМІНУ АДРЕСИ 30 КОП.
(При зміні неодмінно прикладати стару адресу).

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скорочувати і змінити статті, більші статті, до друку негодячі, перекошуються в редакції 3 місяці і висилаються авторам їх коптом, а дрібні замітки й дописи одразу знищуються, а рукописи, на яких не зазначені умови друку вважаються безплатними

3 ПРИВОДУ надісланих до газети ВІРШІВ редакція не листується.
Просьба авторів додержуватись правописку „Рад“.

УМОВИ ДРУКУВАННЯ ОПОВІСТОК:

За рядок петіту попередю тексту, або за його місце платиться по 20 коп.
За рядок петіту після тексту: за перший раз 20 коп. за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз, при умові друкування не менше 3-х раз.

ПО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ КНИГАРНЯХ ПРОДАЄТЬСЯ
НОВА КНИЖКА

ЗБІРНИК ПРИРОДНО-ТЕХНИЧНОЇ СЕКЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА у Києві.

Ціна 1 карб. 50 коп.

На увагу там, хто їде до РІВ'ЕРИ!
ЛІКАРЬ М. І. КОЗЛОВСЬКИЙ,
переїхав у Нерві і там приймає хворих.

Доктор Н. А. ГІНДЛІН
хвороби: почок, пазури, полової сфери (ендоцистоскопія, електротерапія) сифіліс, венерич., водос. і кожні (електрич. вібрацій. масаж лиця, електродіагн.). Пр. 9—11 р. і 5—8 в. жінок 12—1 д. Прорізна, 20.

І-ша ЗУБНА лікарня.
Прорізна Ю. ХИРУРГ.

Спеці-ально кожно-венерич. лічебниця
№ 16, В. Васильківська. Порада 50 к. Пр. 9—2 дн. та 8—9 веч. Приймає. прийом у замі-тучого лібебниц Д-ра Гольдберга: 5—7 веч.

В Курському

окремій №№ РАДИ* продюється в книжковому кіоску „СКУРКА“.
Там же продюються українські книжки, журналі, листовні картки і поштові нашір з портретами українських діячів і письменників.

Револуція в Китаї.

За яких-небудь три роки на наших очах порвали в абсолютизм Турція, Персія, Португалія. Тепер черга дійшла до Китаю—найстаршої держави в світі. Відгороджений од інших держав двома високими й товстими стінами—фізичною „китайською стіною“ й духовною некультурністю свого народу—Китаї, здавалось, до віку зоставався при старих політичних порядках. Будуть відбуватися палапові револуції, одна династія змінюється другою, одна властолюбива регента друга, а лад як був, так і буде.

Але історія має свою логіку. Розвиток капіталізму в інших державах втягнув і Китаї у сферу світового обміну. Хоч і дуже не хотів Китаї просвітитися з свого довгого сну, проте його примусили це зробити. Європеї самі осягли в Китаї й почали в запаом капіталістичних „культуртрегерів“ руйнувати крок за кроком старий уклад китайського життя. Одночасно й китайці закуштували європейської культури. Зносники між Китаєм і Європою набрали більшого й постійного характеру. При таких обставинах старий лад у Китаї рано чи пізно мусів авалатися.

А китайська бюрократія, наче не бачучи тої небезпеки, яка їй загрожує, надуживала своєю силою й безкарністю все більше й більше. Голод став постійним явищем у державі. Політичні кари, більш жорстокі, ніж деінде, сипалися на людасть рясним дощем. Міжнародне становище Китаю, наслідком цих внутрішніх не порядків, упало так низько, як ніколи раніш. І хуртовина зривалася. Народний рух, який зпочатку проявлявся тільки в формі голодних бунтів, вилився в револуцію з цілком виразними завданнями й певною метою.

Для нас має особливу цікавість національний одтінок теперішньої китайської револуції. Як видно з уст телеграм і звісток, що надходять з місяця пойд, револуція направлена проти маньчжурської династії не стільки як проти представника абсолютної влади, скільки як проти представника чужої національності. Хоч маньчжурі й походять від однакових з китайцями етнічного гня, проте між ними є велика різниця—антропологічна, мовна й побутова. Колиє маньчжурі, наслідком нещасливих для Китаю політичних комбинацій, авозювали державу й посадили на китайський престол маньчжурську династію. Органічно чужа народова династія до того ще переживала палаццо, додержуючи яскраво-націоналістичної політики. Природним китайцям нікуди не було дороги—тільки маньчжурі вносили панували. І неавідавте на роду до династії це підковувалася. І неавідали як представницю абсолютної влади й як гнобительку автохтонної національності.

Цей складний комплекс причин мусів рано чи пізно привести до того, що тепер робиться. У маньчжурської династії не вистачило обережності, щоб піти на аустрич народнім домаганням—і тепер револуційний комітет оповідає, що маньчжурську династію буде вигнано, велику земельну власність буде поділено поміж громадами, рабство й катування буде авніщено—й авведено буде одну китайську республіку. Правителі не скотили авзволити Китаї агорі, й він тепер авзволіє себе авнозу.

Успіх китайської револуції вже тепер дуже великий. До револуції при-

стали великі маси народу, урядове військо, мало не половина держави в руках револуціонерів. Не можна ще, одначе, сказати напевне, що револуція за цим разом перемаже. Не буде нічого дивного, коли револуційну хвилю буде авалито морем крові, й перша авіжне в останнім. Але одне безперечно: теперішній лад у Китаї протриває недовго. Сьогоднішня револуція—це остання пересторога старому ладові, а може й остання битва з ним.

Новий роспис.

Дося про розміри нового роспису державних прибутків і видатків на 1912 рік можна було судити тільки на підставі поодиноких „сміть“, внесення у Державну Думу. Наскільки було а них видно, новий роспис мав бути далеко більшим проти теперішнього. Нині опубліковано цілий роспис, і треба сказати, що дійсність далеко перевершила всі можливі сподівання. Новий роспис так далеко авоставляє ав собою теперішній, що авостається тільки дивуватися й авздрити безмежному оптимізові керманців нашої фінансової системи.

Новий роспис авведено в сумі 2.975.252.100 карб., тоді як теперішній роспис авведено „всього“ в сумі 2.693.351.300 карб. Розуміється од „всього“ авзвучит також досить глузливо, бо хіба це—не найбільший бюджет у світі?

Новий роспис авбільшено майже на 300 мільйонів карб. Єдиною підставою для такого колосального авбільшення бюджетового тягара могло б служити аввідповідне авбільшення народнього багатства держави. Але відомо, що наше народне багатство в дім році, як і ав попередніх роках, не багало авросло.

Звичайно, числами цього довести не можна, але факти авзаальновідомі категорично автвержують цю думку. Урожай цього року був далеко гірший проти торішнього. Не кажучи вже про ті місцевості, де тепер лютує справжній голод, навіть на Україні сьогорішній урожай, особливо озимого пшевиці й жита, був процентів ав 25—30 менший проти торішнього. В авязку з цим авзанапа й наша торгова хлібом. Авгалом, цей рік, авзважаючи на певне авживлення в промисловості, не можна авзвати блискучим.

Офіційною підставою для авбільшення бюджету авявляється так аввана „авободна авличність“. Як ав часів Вірте, так і тепер ця „авличність“ служить у нас першою аврозою проти авської критики нашої фінансової системи. Міністерство фінансів ав всі докори має одну аввідповідь: „коли б бюджети не аввідповідали платіжним силам людаости, тоді до року аводмінно була б дефіцити; а тепер що року в казні ще авостаються аввитарчені лишки, які вже авдосягають 300 міль. карб. До кінця року „авободна авличність“ авросте до 500 міль. карб.—хіба-ж це не авзначає, що урядова фінансова система авзбудована на міцнім ґрунті?“

Цей аргумент не робить, одначе, ніякого авражання. Міркуючи так, можна авпривзати й бюджет у 4, 5, 6, 7 і 8 мільярдів не дуже великим. Тут, очевидно, річ не в тім, що гроші авходять до казни справно, а в тім, що авостається у народа ав місці авплачченя грошей. А з цього боку у нас не хотять авпоглядати на авпитання.

політики, то можна авбачити сумні П наслідки. Колиє Росія була дуже багатою країною, авкуючи своїм великим природним багатствам. Тепер велику частину цих багатств аввонаажено й авперегнаво в кишені чужоземних капіталістів. А ті багатства, що авостаються, аввонаажються все авбільше й авбільше. Авпаси авзолота, аврібна, авміди й авплатини на Україні, авпаси авзаліва й авкам'яного аввугілля на Україні, авродючість авземлі, багатства авводняні й авлісові все аввонаажается, все авзменшується, все авпадає авжертвою авнеравності авгосподарської системи.

На місце цього аввсього міністерство фінансів авпшається „авблискучими росписами“ й аввідсутністю дефіциту. Що авші росписи „авблискучі“—то авчиста авправа, бо авні аводна авіжша країна, хоч і авдесятеро авбагата аввід Росії, не може авпохвалитися такими авколосальними бюджетами. Але авзапевнення в „аввідсутності дефіциту“ аввимагає авмаленької авпоправки. Річ у тім, що новий роспис авфактично авзведено в дефіцитом, бо аввідатки аввизначено в сумі 2.975.252.100 карб., а авприбуток—тільки в сумі 2.860.569.551 карб., одже для авповнення дефіциту авдовело аввести в роспис 114.682.549 карб. ав тої авсамой „аввільної авготівка“, яка має авзостатися після цього року. А що ав як та „аввільна авготівка“ до авкінця року не авбільшиться, авзменшиться? А що ав як дефіцит, авчерез сьогорішній авнеурожай, авдосягне авбільших аврозмірів?

Стара казка.

Правила авзвичайної людаської моралі авкладають на нас авобавжок авставити до своїх авпринціпальних авсупротивників авсовісно і не авговорити про їх авсвідомо авнеправду. Цих дуже авпростих і авнатуральних авправи авгромадянської моралі, на авжаль, люде дуже авчасто не авдодержують у своїй авгромадській авроботі й авзавожки авговорять аввсю авнеправду на своїх авсупротивників авчи аввнесь тої авнапрямку, з авякими аввоєні авпринціпально не авзгожуються. Ми не можемо авсказати авщоб люде і аворгани авпоступового авнапрямку авдо цього авправи авморалі авбули аввовсім авбез авгріха. Що-ж до авлюдей і аворгани авправого авнапрямку, то авздається, що ті авелементарні авправи авлюдської аветики, про які ми авказали, ім аввовсім авневідомі. Аввоєні автієї, аввидимо, авдумки авщо авпринціпальна авнеагода авідейним авсупротивникам, авробить їх аввільними аввід аввсіх аввимог авморалі й авнакладає на їх авобавзок авяк і авчим авзавдожмо авчернати авсвого авсупротивника, авхоч авбі й авсвідомо авнеправдо. Од цього авгріха авне аввільні авнавіть автакі аворгани авправой авпреси, до авяких ми аввникли авствитися авде-якого авповаго, авчерез те, що аввоєні аввизявляють авпевні авознаки авморального авценау, авякого аввовсім авповзавлена аввся авчорноавтевна авпреса. Тепер авже хіба автільки авдівана авне авзнає, авщо автерплять в Росії авгазети й аввагалі аввся авпреса, авнадо авпреса авпрогресивного авнапрямку: авкоавфікації авокремих авномерів, авштрафи, авсудові авпроцеди авсипаються на авней авізмшка авщо-дня.

Але на цьому авпроць авкраї. Авкрім авперевідування авпоступової авпреси „на ґрунті авзакоу“ авуряд авповсякчасно „ававдїствуеть“ на авней авшлях авадміавстраційним. Авробиться авце авдуже авпросто, авбез авособенних авзавдїй: авагенти авполіції та авадміністрації, автоб-то авземські авзачальники, авмирові авпосередники, авсправники, австанові та авурядники авсвоєю аввластю авконфіскують авнеагодні ім авгазети на місцях. Авособливо авце авнехитрий „авпрієм“ авадміністраційного авусотрїння“ авпрактикується в авукраїнськими авгазетами. Авукраїнської авінтелигенції, авщо авживе авпо авселах, авбагато авдоводиться автерпіти на цьому авґрунті авламаня авадміністраційного аводного з авнай-авголівніших авгромадянських авправ авособи. Авособливо авадміністрація авне авперемовляється, авколи авділо авйде авпро авправа авгромадянин „авничого авсорту“— авселян. Автак, авнапр., авне авмачи на те авніякого авправа авзакоу, авадміністрація авзабороняла авселянським авкооперативам авпередплатувати авгеть аввсі авукраїнські авгазети й авнавіть авспеціально авкооперативний аврган „Авше Авїло“. Авце авза те, авчасом, авщо там авдрукуються авукраїнські австатті?

Авсавволя авадміністрації авщо до авукраїнського авдрукуваного авслова авне авзнає авмож. Авдо авредакції авнашої авгазети авнеавно авнадїшов авлист од аводного авпредплатанка, авякому аввін авпише авщо „авурядник одібрав авідписку у авпсаломщика й авсвященника в тім, авщо аввоєні не авбудуть аввипусувати й аввагалі авкупати авукраїнські аввидання“. Авсаввожучи авпро

Остаткї джї
торгївлї в авпрежнїх авпоменканнїх авфірми
„Яков Авхаскельман“.
ХРЕЩАТИК, 30.

Театр Авгородського Авнароднього Авдому
Группа авукраїнських авартистів **Авміколи авсадовського.**
У авсереду ав5-го авжовтня (авокт.) **Авприслужники** авдр. авна ав5 л., ав7 авозм. авз авспївами, авКарпенка-Карого.
У авчетвер ав6 авоктябра авпершїй авраз ав**Авпан авсотник** авкомїко-лірична авопера авна ав2 авлі муз. й автекст авЮ. авКозаченка. Авперероба. авз аввоєні авТ. авГ. авШевченка.
ав**Авхвороба** авжарт авна ав3 авл. авВ. авСамїйлєнка й авА. авВолодського.
У авп'ятницю ав7-го авЛЮДОЖЕВИ (АВУБОЙ). У авнедїлю ав9-го, авранком аввід ав10 до ав50 к. авПАН авШТУКА-АВРЕВИЧ, авабо авоказія авякої не авбувало. Аввечером авБОГДАН авХМЕЛЬНИЦЬКИЙ. У аввонедїлю, ав10-го, аввід ав10 к. до ав1 р. ав20 к. авЦИГАНКА авАЗА. Авкнижки авпродюються з ав11 г. авранку до ав2-х г. авдня та аввід ав5 до ав10 авгод. аввечора.
Початок ав8 авгод. аввеч.
Ціна авмісяцм авзвичайна. Аввідповідає аврежис. авМ. авСАДОВСЬКИЙ.

Городський Автеатр. Авдирекція авС. авВ. авВрїкїна.
Сьогорня, ав5-го авокт. авдві аввистави: „Авжїзнь авза Авцаря“. Авбер. авуч.: авд-ки авСкопан, авБойчен-авраком авпо авзагад, авдост авцін.
АвВнуковський, авДісенко, авКовалевський, авРїбїнов й авбалет авїї авуправ. авбалети. авМ. авНовавковського.
Почат. авв 12½ г. авдня. У аввечерї ав1-о, ав**Авп'яцї**, ав2-о, ав**Авкаморра**. Авбер. авуч.: авд-ки авВїлзар, авпо авзвичайн. авцін.
АвЛемїнська, авРїбїнська, авд-д. авВрайїні, авОрешковїч, авСтруков-Авбаратов, авКамїонський, авГалинська, авКремєр, авПляров, авКаченовський, авВнуковський, авЛегїчєвський, авДісенко. Авпочат. авв 7½ г. авв авЗантра, ав6-го, ав**АвКАРМЕНЬ**. Авв авп'ят. ав7-го, ав**АвФАУСТ**, (авз авВальп. авніччу). Авв ав8-го, ав**АвГУЕНОТЪ**. Авкнижки авна аввсі аввистави авпродюються авщо-дня аввід ав10 г. авранку до ав2 г. авдня й аввід ав5 г. авв авдо авостани. авантракту.

На ав3 авмісяці
з ав1-го авОктя- авбря і авдо авкінця
року авгазета „РАДА“
коштує ав1 авруб. ав75 авкоп.

Вїшла з авдруку авперша авкнижка
„СВІТЛА“
Я. АвЗ-невич. Авґрунтові авпрїнципи авнормальної авшколи.
С. АвШелухїн. АвШкола авза ав2000 аврокїв до авнаших авчасїв.
Я. АвЧепїга. АвУвага аврозумовий аврозвиток авдитини.
С. АвРусова. АвЗагально-авземський авзїїд авв справах авнародньої авосвіти.
Справа авнародньої авосвіти авна авУкраїні.
Л. АвЧулїй. АвЧистї авсерцем.
З авбїжнього авжиття: Авнаші авсправи—Авпедагога, АвВчительський авкурс у авХарькові—Д. АвЩо- авчинця, АвВчительський авкурс в авМоскві— авТяченка, АвВчительський авкурс в авПетер- авбурзі—АвБатька.
Шкільна авхронїка.
Критїка й авбібліографїя.
Ціна авкнижки ав50 авкоп.
Авпередплата авна аврік ав4 авкарб., авза авкордон ав5 авкарб.
Авпередплата авприймається авв конторі авредакції „СВІТЛА“, аву авКиївї, авВ-АвВолодїмїрська ав93.
Авпередплатувати „Світло“ авможна авце у авКиївї: 1) в авУкраїнській авкнигарні, авБезавківська ав8, 2) в авкнигарні авД. авВ. авВїстїянка, авВ-АвВолодїмїрська ав28, 3) в авкнигарні авЧас, авТеатральна авплоща ав48, 4) в авкнигарні авС. авЧереповського, авФундузїлевська ав4, 5) в авХарькові, авв авУкраїнській авкнигарні, авРїбїна ав25, 6) в авПолтаві, авв авкнигарні авГ. авМаркєвич, авул. авКотлярєвського, 7) в авКатерїнославі, авв авкнигарні авЛозинської.
Авредактор-АвВидавєць авЛ. авШерстїюк.

В авУКРАЇНСЬКІЙ авКНИГАРНІ
Київ, авБезавківська ав№ ав8.
Продюються автакї авкнижки:
Стефанїя—АвОПОВІДАННЯ. авЦ. ав70 авкоп.
На авкрайшом авпаперї авЦ. ав85 авкоп.
Б. АвГріченко. АвЯКО авНАМ авТРЕВА авШКОЛИ авЦ. ав4 авкоп.
НАРОДНІ авВЧИТЛІ й авВКРАЇНСЬКА авШКОЛА авЦ. ав5 авкоп.
П. АвСвїтос. АвІІД авСТЕЯМИ авДУМИ авЦ. ав5 авкоп.
Д. АвМордовєць. АвКОЗАКІ й авМОРЕ авЦ. ав40 авкоп.
В авДЕРЖАВНІ авДУМИ авЦ. ав5 авкоп.
А. АвМонодїєнко. АвДО авІСТОРІЮ авЗЕМСЬКОЇ авШКОЛИ авНА авХЕРСОНЩИНІ авЦ. ав15 авкоп.
Роков ав32-78

це, передплата зачитує „на підста- ві якого права зробив це урядник“.

Не вважаючи на безліч таких всіх відомих фактів, „С.-Петербурзька Відомості“ на цих днях надрукували чимало дописів з Волині, в якому дописувач, оповідаючи про те, як осмукують селян видаючи „дешевих журналів та газет“, що за карбованець—два „кривих селянських грошей“ висилають передплатам вноді 1—2 номера передплатної газети, спеціально спинається на українських газетах і говорить про них ось що: „більше всего постраждали они (крестьяне) от выписки украинских журналов „Село“, „Українська Хата“ і „Вогатирь“ (а якого це часу чорносотенний „Вогатирь“ став українською газетою?). Вмісто об'являють книги і приложення вобще некоторые из крестьян получили всего 2—3 № газеты или журналы, а другие и этого не получили“. Написавши такої нісенітниці перевищив безсоромно неправдою, дописувач про цей вирій окаяні псує, як не частіше робить і пан Любодовський крокодилу сльозу: „Так „просвіщають“ нашу деревню всеозаможного рода „прогресисти“—издатели „друзья народа“.

Щоб не видувувати в своїх очей крокодилу слів, треба небагато мати мозку в голові та совісті і чести в серці. Але панам „непрогресистам“ видимо бракує і того і другого.

Селянство на Україні.

(Лист з української села).

Реформа 1861 року мала на увазі крик і зразу мало чим доторкалась до тих селян, що належали заві. Визвольнічі ідеї 1861 року зробили великий вплив і на цю групу селянства і на її економічне становище, але це було вже *потім*. Зразу ж казачі селяне визволялися тільки од „окружних начальників“ і стали в своїй громадській організації належать до загальної організації селянства по „Положенню 19 февраля“. Діяти реформи мали добру думку—надати селянству більш менш *вільну громадську організацію* з вільними збірками і виборним урядом. Мирові посередники, котрі стали потім грати таку велику роль в житті селянства, особливо на Правобережжі, по думці тих діячів мали зникнути зовсім, як скінчилися усі рахунки між селянством та їх колишніми поміщиками. Але не так сталося, як жадалося. Гуманним замірам тих, хто виробляв до більш менш вільну організацію, не відповідала дійсність—воно бажало створити ту громадську організацію, як то кажуть—із *нічого*, бо в селянства нашого, особливо ж в кріпаків, усіх громадських інстинктів було викорнено до щенту довгою і тяжкою неволею. В селянства не було ні яких традицій в цм напрямку, не було знаття законів, не було навіть своїх письменних людей, опріч тих, що служили панам за оціак. Через це селянство зразу попало в опіку оцих панських оціак, провідників пасарів і бюрократів мирових. Також матеріально становив, засноване тією ж реформою, до цього часу держало усе маю коштів кріпаків, і вештата владив. І це було найголовнішим фактором усіх неурядків в їх громадській самоворядкуванні. Йому бракувало самосвідомості та інтелектуальної праці і тієї самої волі, про котру так пікаувалися крам діачі реформи 1861 року. По літерам закона в селян було громадське самоворядкування, а в дійсності це був бюрократичний мертвий механізм. Трохи згодом склясно виховано навіть подекуди і свою інтелігенцію. Але ж праця її була не можлива на таких кам'янистих ґрунтах...

Щезла 1861 року до „Положення 19 февраля“ надано багато новел—так само, як це було зроблено і з „Судебними уставами“ Им. Александра II, але ж воно і тепер у шпінці та болгар в стінах Херсонщини, Катеринославщини та Таврії, відповідає потребам людського самоворядкування. Там для селянства заведено досить гарний лад, без усіх тих хаб, які ми бачимо в нищетних селках і волостях колишніх кріпаків, що не мають освіти до цього часу.

Щезла такої загальної характеристики звичайно велику різницю між селянством Правобережжя (колишньої польської України) і селянством Лівобережжя та степів. „Положення 19 февраля“ спершу не робило для Правобережжя окремих норм. Виконаувати це „Положення“ мали і тут так само, як і скрізь, мирові, наставлені з тутешніх поміщиків. І почали вони виконувати дуже приворо для селян, в котрих поодбїрали багато тієї землі, якою вони користувались з давніх давен, і надівали великий викуп. Як селяне не згожувались на це, то згода добувалася екзекуціями і усіма насильствами). Так що польське повстання 1863 року мало велике значіння за для тутешнього селянства. Мирових з поміщиків одразу було одставлено, усіх селян переведено на викуп, котрий знизжено на 20 проц. Мирові чиновники, наслані з Каїва, мали наказ полагодити доповсале селянське діло—перевірити нарізку наділу. Де це не були затвержені „выкупные документи“, там було трохи надлагоже доповідати людям вриду

*) Про це чимало доказів збрала ревнція сенатора Подонцова навіть через двадцять років—в 50-тих роках.

і селянство почати покористувалось матеріально в опієй невдачі своїх діачів, бо за ним навіть лишено було ще й сервітутне право, аніжне до щенту скрізь по усій Росії. Але ж що вийшло з оцього надання мирових урядовців? Вони затворили страшний бюрократизм, котрий проїняв на скрізь увесь механізм селянського самоворядкування. Головним заправителем став волосний пасарь, якого наставляв мировий. Старшини на перших часах були настановлені без малого скрізь з панських оціак і вони довго порядкували аж поки селянство трохи прочумалось од кріпацтва. А потім роль старшин і старост зменшилась—за ними, як за виборними громадами, не лишилося жадного „почоту“—вноді між старостою та оціаком не має ніякої різниці, надто з того часу, як настановлено урядників. Це може саме боляче місце в житті нашого селянства, дуже убогого в своїй громадській організації.

У Лівобережжі та степовій Україні оця справа йшла інакше. Там мирові посередники були в тамошніх поміщиках, а потім їх зовсім скасовано—там було менше бюрократизму, але ж од того мало покористувалось селянство.

ПО РОСІІ.

— Зібрання монархістів. 1-го октябрю одбулося в Москві в епархіальному будинку зібрання монархістів. На естраді стояв портрет Наслідника Царевнича, яким було Височайше обдаровано монархістів. На зібранні прибув із Вологда-еп. Никол. Протодієрей Восторгов повідомив зібранню, що тепер, коли Царь виявив милість до монархістів, подарувавши портрет Наслідника Царевнича, а урядовані вретті „брехні жидівських газет“ про те, ніби до монархістів не мають довіря.

Сюзьяк Орлов пояснив зібранню, через що депутація од монархістів була при карі Вогрова в Каїві. По його словам, батько Вогрова, митицький оціак, розсудив на Каїву чутки, що він не пошкодує і піемішійона, щоб визволити сина од кара. Через це треба було знати, чи справді покарають Вогрова.

— Донос студентів. Гурток правих студентів варшавського ветеринарного інституту подав скаргу варшавському генерал-губернаторові про те, що їх товариші по інституту д-д. Г. С. та А. агітують про забастовку поміж студентами проти їх бажання. На підставі цього доносу було зроблено труп у названих студентів. У двох з них найдено 7 прокламацій коаліційної ради, що обговорюють забастовку по вищих школах. Студента А. було оддано під суд і його справу недавно розглядали в 4-му департаменті варшавського судового палати. Присудили його до двох тижнів вноски в кріпости.

— Проект реформи поліції цього року в законодавчі інституті внесеній не буде. Кажуть, що його можна буде внести весною, але в скороченому вигляді, про спробу реформу поліції в петербурзькій та московській губерніях. Такий же погляд на здійснення цієї реформи поліції обронує колісь в раді міністрів теперішній предсідатель ради міністрів В. Н. Кокочев.

— За куїсами охрани. В „Новомъ Времени“ надруковано: в додаток до наших відомостей про те, що від егідою начальства охранный одділу в Петербурзі фабрикувалися бомби, ми маємо змогу повідомити, що, коли бувший начальник охранный одділу про все признався своєму начальству, була призначена ревнція охранный одділу. Це було 15 января 1905 року. Ревнція виявила цілковитий безпорядок в одділові і негарну роль двох співробітників, які фабрикували бомби і подавали відомості про змову на одну особу. З приводу цих відомостей, які були надіслані в департамент, по роспорядженню директора був призначений догляд тільки через пів-року була виявлена дієвна роль співробітників і начальника одділу. Начальника одділу незабаром було призначено за начальника жандарського управління в Сібіру.

— Наказ начальника военно-медицинской академії. Начальник военно-медицинской академії проф. Вельямінов, заявляючи в своєму приказові випадки, коли студенти академії з'являлися в громадських місцях п'яними й чинили безладдя, каже, що таке поводження особливо не личить особам, що носять військову форму і які мають бути незбаром лікарями.

— Воїні звістни. Партия к.д. думает выставити кандидатом в четверту Державну Думу од Петербурзької губ. професора Салазкіна. Салазкіна, має там ценз. і, як кажуть, дав на це свою згоду.

— Росписе головного інтендантського управління на 1912 рік військовий міністр підрядував в розмірі 347.997.042 карб., на 14 мільйонів карб. більше торішнього.

— Рада судових оборонців у Костянтінополі прислала варшавській адвокатурі телеграму, у котрій закликає поляків до протесту проти аневажання італійцями військових і загальнолюдських прав.

— Через те, що в багатьох городах

Царства Польського немає городських лікарів, губернатори роспорядилися, щоб у бюджета на 1912 рік були внесені суми на це.

(Влас. Кор.).

— В одному будинку в містіотром народної освіти Кассо живе вчитель опієй д. Ніколаї. Цими днями адміністрація будинку заявила вчителю, щоб він вибрався в квартиру, бо Кассо не любить його постійних опієй з учителями. Ніколаї довелося вибратися з квартири.

(М. Г.).

— В Московській губернії 30 септября під „Вольшой Медвѣдией“ було видно комету. І можна було бачити необоронним оком у вечері. Довжина хвоста була приблизно 35—40°. Коли айшов місяць, хвоста од комети не стало видно.

(Р. Сл.).

— Справу Мацоха і його гурту, що обікрав Яногорський монастирь, ікону Ченстоховської Вожди Матері і вчинив в монастирі душогубство будучи розв'язаний при закритих дверях, як то добувалося римсько-католицьке духовенство.

(Р. Сл.).

Маленький фельетон.

„Самобытность“.

Що мене найбільш тішить звше, дак це—це досі невичерпане джерело оригінальності російської людини у всіх галузях життя її.

Не кажу вже про такі визначні речі й з'являчі російського життя, як самовар, „развѣснотъ клякво“, закуска з любових свічок, ведмелі, що ходять у проходку по міських вулицях. Про це докладно писано французькими воєжерами. Не маючи французької любові до правди, їхньої палкої фантазії й артизму, важко долати чогось нового до тих високохудожніх і разом високоправдивих мандрівних записів.

Не згадувати також ні октябристів, ні Ілюдора, ні інтендантів, бо й без мене газети щодня про них товчуть.

Хіба ж так увірвалися... Ні, мені хотілося зупинитися трохи на одній характерній речі російської владі: це—на безжурності.

Яке б нещастя, горе, лихо, катастрофа на аналізиса на російціна—йому все одно, що наплывать.

Зверніться, напр., до співробітника, а може й „сотрудника“ найвідомішої газети, д. Ячечецького, що недавно оце вплимався в брехні з своєю мандрівкою до Галичини,—зверніться й спитайте:

— А ну, пане Ячечецький, розкажіть нам, як ви там пробували на Далекім Сході?..

— „За милою душею! Чудово, весело,—відповісте ви нам і аж губами плямкатиме од приємних згадок.— Там деє писано, що бідували, але де суца вигадка. Сам же на власні очі бачив, навіть участь брав. Шампанське рікою, лівці там... хм... і таке інше. Навіть малороси були. Настоячі вам малороси в отаких-о сивих шапках, вишиваних сорочках, широким блакитним спанях... А гопанка як танцювала! ай-ай-ай, як танцювала! Ви повірите...

— Спривайт... ми не про те. Ви про облогу Порт-Артура... Порт-Артур, кажуть, либонь явочіт одвокаували у вас.

— Порт-Артур?—зупинитесь здивовано д. Ячечецький.—Так, так, так... пригадує, пригадує... щось так було... трапилася якась неприємність.

— І це, майте на увазі, тоді, коли він, як і сам каже, тіпшав тим, вибачайте, малоросами імено в Порт-Артурі.

— Те, що діялося там, його не обходить, то діло воєнного начальства, а потім—ревизорів-сенаторів.

Або—недалеко ходити—недавні подія в Каїві.

— Слушайте, пане „сотруднику“, одначе ви того... в Каїві?..

— В Каїві?—плімає й пускає слани ниткою столичний „сотрудник“ при згадці про безпечальне пробування в „матері городів русских“,—ах! який чудовий город Каїв! А як нас вітали! Грошей, треба правду казати, не шкодували. Ви повірте: туди їхали—годували нас, як на убої, там не аби чим, а все краще та всіма делікатесами. Води не пили, ні „Боже мой!“ Шампанське кухлями кружляли! Чудовий гор...

— Стривайте, А хіба ви не чули: там, кажуть, Століпніна вбито одним з ваших? Хіба не чули? Чудно... Здається ж найбільший начальник ваш...

— Століпніна? Це того... прем'єра? — Еге, його ж.

— Стривайте... так, так, так... тепера пригадує... справді щось трапилося... Так, так... це, пригадує, Кулябці явсь прикрітьте вийшла...

— І це не шарж, не карикатура, а справжня дієвність.

Тоді, коли європейська людина в таких випадках, як наведені нами, очей не знала б куди подіти, росіянин—ані ж! Та чого там журитися, власне? Адже—сенатор розбереться в ім—

„ст глазь долой—изъ сердца выи!“

А сенатори розб'яють, розб'явають, та й досі ніяк усього не розберуть.

Росіянин уже й про віану забув і поливає собі чайок під „развѣснотъ клякво“, а сенатор ще й досі порпається.

Ніні, та й виволоче щось подібне до Кулябчиних університетських „волнений“, або до вагону з 500-ма пудами срібла, що зник ще року Вожого

1906 між Харбіном та Петербургом.

До речі, про цей вагон.

Сенатор Медем наказав поліції вислідити, куди він содіва.

— Це, прошу я вас, завдання! Як ти його в світі Вожому „вислідити“, коли срібла того може й не одлравля, або, гляди, воно має „свойство“, як те сибірське коров'яче масло, обертається у камінь (теж „самобытностъ свойство“).

Сердешна поліція гасатиме по вий Манчжурії, висолопшати язика, а з того жапосного срібла, гляди, якийсь китайець вже давно хлівця собі для свиней абудував.

Шукай вітра в полі... Провінціал.

ПО УКРАЇНІ. У КИЇВІ.

— Високоторжественний день. Сьогодні, в день тезоименитства Його Імператорського Височества Наслідника Царевнича і Великого Князя Олексія Миколаевича, в Софійському соборі пієла літургії, яка починається в 10 г., буде одправлено молебня.

— Привітання кубанському військові. З приводу відкриття в Тамані пам'ятника першим запорожцям, що на чолі з Антоном Головатим висадились на Кубані, од нашої редакції послано в Тамань таку телеграму:

„Тамань. Його Високоторжественству господину наказуємо отаману.“

Українська газета „Рада“ вітає нащадків славного військо запорожського з святом постановки пам'ятника великим праїдам“.

— В українському клубі сьогодні на черговій літературній вечері має бути відчит д. Черкасенка: „З життя Архипа Тесленка“ і 2) оповідання очевидця про Софійське свято у Львові. Початок о 8-й годині вечора.

— Загальні збори членів українського клубу. На загальних зборах членів українського клубу, що одбулися цими днями, головою зборів було вибрано проф. О. Русова. З поради професора Русова збори вшанували пам'ять помершого члена українського клубу Р. Якубовського. На зборах вибрано 20 нових членів. Окрім того збори дозволяли робити кредит старшині клубу. Збори прийняли пораду про заведення в клубі гри в до.

— В університеті. Постановою ради професорів уївлено 104-х студентів медичній, які не здали в строк всіх екзаменів. Єсть між ними такі, що були вже на 4 курсі.

— В думі. Київська городська дума постановила доручити городській управі клопотатися, щоб ген.ад. Ф. Ф. Трепову дано було звання почесного городничого г. Каїва.

— Крамарі. На Бесарабському базарі поліція скала 24 процюки на торговців м'ясом, які обважували покупців.

— З епархіальних з'їздів. Гурток церковних старостів, які брали участь в київському епархіальному з'їзді, склав докладну записку про стращування церков і церковних будівель. Авторі записки оботворють за відлення київської епархії в самостійну епархію одніицю.

— Демонстрація діржабля „Кієв“. Втора в саду київського купецького зібрання одбулася демонстрація діржабля „Кієв“, абудовано д. Андереком. З ранку діржабль почав наповняти газом. Коло 3 години дня діржабль наповнили газом і його на вирьках держали салдати. Авіатор Андере дав публіці пояснення. Діржабль підіймався на вирьках раіз 8. На йому підіймався особа з публіки.

Всього підіймалося коло 25 душ. За день одвідало Купецький сад коло 2000 душ. Сьогодні знову має одбутися демонстрація діржабля.

— Про чергові повітові земські зібрання. Міністерство внутрішніх справ сповістило київську губ. земську управу про довілі одкласти чергові повітові земські зібрання на 25 октября. Як відомо, зібрання були призначені на 15 октября.

— Загальні збори товариства пасішників. В помешканні київської губерньської земської управи під предсідательством агронома Скуратова одбулися загальні збори київського товариства пасішників. На зборах було перечитано доклади д.д. Найдєнка і Тітова. Збори постановили клопотатися перед урядом про видання закону в справі боротьби з фальсифікацією продуктів бджільництва. В правління товариства вибрано: Ф. В. Скуратова (предсідатель), К. І. Найдєнка, А. Ф. Іванова, Д. І. Черданченко, В. І. Вербіцького, В. Ф. В'їщєка, В. Ю. Шамановського і А. Е. Тітова. Крім того почесним членом вибрано проф. московського університета Г. А. Кожевнікова.

— В справі будування 6-ї гімназії. п. попечитель київської шкільної округи повідомив городського голову про те, що в проект обрахунку міністерства народної освіти на 1912 рік внесено, між іншим, кредит на будув 6-ї київської гімназії. Мають одушувати 40 тисяч з числа призначених 120.000 карб.

Городський голова порадиє Ф. П. Фальбергові прикорити справу з торгами на абудування гімназії, щоб в цьому році можна було закласти будинок.

— Літання Сікорського. Сьогодні в м. Вільї-Черкві одбудуться літання київського авіатора Сікорського на апараті власної конструкторії.

— Мошенники. Цими днями в Київі мало статись велике мошенство. Складся гурток з бубних волохитих пасарів Акустова, Вабиського, Сологуба, Лавриновича і якогось Шебуї. Гурток цей хотів одержати з київського губерньського казначейства 300.000 карб.

Все було вже наготовлено, аферисти притягали до згоди одного з касієрів казначейства Петровського. Вони од імени А. Тимкевича заплатили 3 карб. в губ. зем. управу, а потім заявили, що заплатили неправильно і взяли талон на одержання цих грошей в казначейства. В талоні вони хотіли переправити одну суму на другу, далеко більшу, а Петровський мав видати гроші. Але Петровський, коли треба було, заявив своєму начальству, а потім поліцеймейстерові. Всіх везуватих, крім Акустова, який помер цими днями, арештовано. Арештовано жінку Акустова, що брала участь в мошенстві. Справу передадо судовому слідству.

— З Київщини. Шовківництво. Цього року з південної Росії надіслано до Москви більше 500 пудів шовкових кокоїв. Найкращі кокої надіслано з Київщини, де шовківництво останніми часами стало на значну висоту. Нитки кокоїв, надісланих з Київщини, вийшли найтонші й найміцніші проти ниток кокоїв, надісланих з інших місцевостей України.

— З Поділля. Корисний почин. Винницька районна спілка для кооперативної закупки криму для товариських крамниць уївилася в згоду з яцьовою котворою, яка з'обов'язалася приїматися яцьів від товариських крамниць. Яцьова контора платити спілці по 1 руб. 35 коп. за сотню яць, тоді як скупщик платять тільки 1 руб. 5—25 коп. Тепер товариські крамници, пославлячи в Винницю за крамом, одначоачо посилають і яцьів до спілки. Вигода виходить подвійна. Бажано, щоб справа, розсочата винницькою спілкою, розвивалася і ширилася, бо тепер, коли селяне поодінци продають яцьів скупщикам, увесь прибуток зостається в кишенях у скупщиків.

— З Волині. Урожай хмелю. Цього року хміль уродив на Волині дуже гарно далеко краще проти минулого року. У дубенській повіті зібрано 30 тисяч пудів, у лудьким 25 т. п., у житомирським 20 т. п., у володимир-волинським 15 т. п., в острозьким 12 т. п., у ровенським 15 т. п., у новгород-волинським 12 т. п., у кременецьким 8 т. п., і в різних місцях зібрано до 6 тисяч пудів. Усього зібрано на Волині до 158—160 тисяч пуд. хмелю проти 100 тис. пуд. минулого року. Таке збільшення урожаю, майже на 50 проц., пояснюється збільшенням числа й обсягу хмільових плантацій, що особливо помітно в повітах острозьким, новгород-волинським і ровенським. Добротність сьогорішнього хмелю такою дуже висока—душулина в шпиках не менше 10—13 проц. Увесь зібраний хміль поділяється на сорти, причім першого сорту зібрано коло 70 проц., другого—коло 20 й третього—коло 10 проц.

— З Кубанщини. Чутки про зміну одені кубанських козаків. З приводу теперішнього „запорізького свята“ розійшлася поміж кубанськими козаками чутка, що теперішню їхню „азіатську“ одж буде скасовано і замість неї буде заведено колишню запорізьку.

Сучасну одж кубанські козаки переняли од кавказьких гірників, передгаючись у їхню одж, щоб легше було підмаюватися гірникам під час нападу.

Чутка про зміну одені дуже тішить любителів козацької старовани, але єсть і друга теція, котра оботворює теперішню „азіатську“ вбрання, бо мовля, воно „завойовує“ і як „трофей“ мусят востатись у переможців.

Галичина.

— Краєвий шкільний союз, заходами якого доволго де-кілька приватних українських гімназій, склакує на день 8 грудня в. ст. шкільну нараду, на якій буде предлагоджено дотерішню діяльність союзу від часу оснований його і по день 1 жовтня 1911 р. Народа має бути членською, а обговорювати будуть на ній дуже важкі справи про теперішній стан приватного українського шкільництва і праця в цій області на далі. Перед кількома днями в „Ділі“ було уміщено статтю одного добродія, що стоїть близько до Краєвого шкільного Союзу, в котрій він поручує багато важних справ, як реорганізація бурс і Товариства педагогичного, котре обняло б дотерішню роботу союзу, та висловлює надію, що ці справи будуть обговорені і порішені на шкільній нараді.

— Уасть Галичини в постачанні в'їса до Відня. В місячні серпні і вересні 1910 р. продаво на віденським торзі місянім 114.637 штук свиней, в тім 29.5% галицьких. На протягу тих оцих двох місяців 1911 р. привезено на віденський торг 145.257 штук, в тім з Галичини—85.020 штук або 58.5%. Отже привезено в Галичину свиней до Відня в цм році в два рази більше навіть половини вогого привозу. Крім Відня ввозяться галицькі свині ще до Праги, Верна, Острова, Осека і інших міст в Австрії пересічно до 4000 штук за тиждень.

— Експортний рух з України за границю цієї осени невизначено оживлений. В місяці вересні на ст. Новоселиця перегружено не менше 1028 ва-

На півдні Китаю оповіщено рес- публіку. Оповіднено, що південні про- вінції одоклюються од північних. По наказу з Пекина все листування Маньчжурії в центральним Китаєм цензурується.

З Владивостока повідомляють, що революціонери мають такий план: коли вони заберуть владу в свої руки, то призначать диктатора, який організує республіку.

Китайське військо складається з 12 дивізій, з них 5 за революціонерів. Флот з 4-х крейсерів. Сун-ят-сен каже, що грошима він приверне омпатії флота до революції.

ПЕТЕРБУРГ. В Сіцилії стався великий землетрус. В околицях Катані зруйновано багато домів. З під руїн витягнуто 20 трунів і біля 100 поранених.

В Костянтинополі за минулий тиждень захворіло на холеру 72 душі, померло 70.

В Дрездені відбулося 19 соціалістичних зібрань протесту проти дорожніх на харчові продукти. Муніципалітети Ессена і Золигена вворадили базари для продажу робітникам овочу.

З Санта Барбара, в Каліфорнії, повідомляють: Під мостом тихоокеанської залізничі авіацією 30 динамічних патронів перед проходом поїзду, в якому їхав Тафт.

З Берліна: В половині листопада імператор Вільгельм збирається їхати в Мадрид.

З Будапешта: Поручик Медгер, забравши поштову касу в Петроварадині і важні військові документи, втік.

Література, наука, умілість і техніка.

«Засів». Вийшло число 81 популярного українського тижневика «Засів». Зміст числа такий: По святу.— Українське життя.—Новий закон про «землеустрійство», Гр. К.—З акордонної України, В. Л.—ка.—Тихая бурлящая, Гр. Чупринка.—Хто ви не в, С. Ковалів.—Селянська кооперація, Економіста.—Хазяїнування без толоки, А. Т.—Допиши.—Ціни на хліб. —Нові книжки. У Львові вийшли такі нові книжки: Михайло Воляк— «Недружбана автобіографія Володимира Шашкевича». Цю брошуру видручено з нагоди Шашкевичевих свят видбитком з «Неділі» і в багатьох місцях її в київській Науковому товаристві ім. Шевченка у Львові «Вайма з українсько-руського письменства XI—XVIII століття для вищих класів середніх шкіл», склад д-р Михайло Пачоский. Накладом Краєвого фонду.

Вийшло ч. 3 дитячого часопису «Давно». Зміст: Сергій Вердяев: Сянові.—На вакаціях, повість з італійського.—В. Грінченка: Дівчатко.—Іван Петренко: Мали козачки.—Іван Франко: В Осени.—Пригоди серед пущі під ривком.—Бесіди кутяк.—Праця і забава.—Перешкоди редакції. Додаток для малих читачів: Добрі робітники.—Плаксивий хлопчик.—Свій діл свого.—Цап та барав.—Загадка для молодших читачів.

Театр і музика.

До ювілею Листа. Через два-три дні (9 жовтня) минає сто років до дня народження великого композитора й геніального піаніста Франца Листа. По всьому світу прихильники музики лагодяться відсвяткувати цей великий день концертами, урочистими засіданнями й іншими відповідними способами. Тільки в Києві, який претендує на становище музичного осередку цілої України, не чути нічого про якінебудь заходи у цій справі. А шкода! Лист не раз сам бував у Києві й концертував тут (див. про це в спогадах дружини Костомарової), а також інтересувався спеціально українською історією, пам'ятником чого зостался прекрасна симфонічна поема Листа «Мазепа».

Дуже було б бажано, щоб київський український клуб присвятив свій черговий концерт пам'яті Листа. Це тим слушніше, що день ювілею припадає на день концерту (неділя). Цим способом український клуб достойно шанував би пам'ять одного з найвидатніших прихильників українського народу й одночасно підкреслив би свою високу культури.

Українська трупа Л. С. Зеленогорського грає тепер у г. Річці, мінської губернії. Товариство ве велике, але на аму трупу буде збільшено. За робітки добрі.

ДОПИСИ

(од власних кореспондентів.) м. БАРИШПОЛЬ, переяславського повіту, (на Полтавщині). Наше містечко має більш ніж 15 тисяч мешканців; є тут поштово-телеграфний одділ, сільсько-господарська школа, 4-х-класова городська, дві початкових хлоп'ячих вемських і дві церковно-парафіяльних дівочих. Для такого містечка, здавалось би, не мішало б мати, окрім газет та книжок, ще й іншу духовну їжу, ну, хоч би таку, як опектаки. Але поліція не дає дозволу нашим аматорам ні на один спектакль. Ще горік зібрався у нас був гурток аматорів і хотів поставити декілька п'єс. На першу чергу взяли

«Лиха іскра поле спалить» Карпенка-Карого і «Нахмарило» Б. Грінченка. Розібрали ролі, підготовились і послали за дозволом. Ждали, ждали, аж ось од справника жде првстава повідомлення, що «такових п'єс в моєх списках не оказалось». Залишили ці і рішили трохи підждати. Тоді вже, не готовившись, написали афіші і вже порішили поїхати за дозволом. На цей раз взяли «Розумний і дурень» Карпенка-Карого і «Щара любов» Квітки-Основ'яненка з тим, що половина чистого прибутку піде на користь «учрежденій імені Імператриці Марії Федоровни». Зібрав грошей і вирішили «распорядителя» у Переяслав, до п. справника. Коли ж той явився до справника, то він довго умовляв залишити це діло, але категорично не сказав, що не дозволяє, а сказав тільки, що треба дістати «удостовереніє», що «учрежденія» дійсно согласні прийняти ці гроші. Але тут же порадив, що так як про це «удостовереніє» довго треба клопотатись, то краще взяти «удостовереніє» від п. завідувачого барншпільською 4-х-класовою городською школою і грати на користь неможливих учнів. А щоб не брати зовсім «удостоверенія», то радив грати на користь приюту для сиріт, котрий саме тоді будувався у Переяславі. Ще він дуже допитувався про те, куди піде друга половина прибутку. Коли ж «распорядитель» зауважив, що на декорацию і костюми, то п. справник сказав, що візьме навіть все на себе, аби тільки весь чистий прибуток був на користь учнів. Прайхав «распорядитель» і розкавав про це всім своїм товаришам, котрі дуже зарадли цьому. Але радість була завчасна... Пішли до п. завідувачого городської школою за «удостоверенієм», але він не скотів дати його на руки, а сказав, що одіде сам. Так воно й зосталося! А оле у минулому юлі місяці вже зібравось два гуртки. Наш гурток був з селян, трохи начитаних, а той, хоч теж з селян, але тих, що вчаться в реальній школі, в учительському інституті, або ще тільки готовляться до іспитів на звання вчителів початкової школи. І двіно! Зразу ж почалась між нами ворожнеча,—кожному хотілось здобути дозвіл. Ми послали прямо до п. справника за дозволом «Щарої любові» на користь «сиротського дома», а вони звернулись до п. земського начальника, щоб той допоміг здобути дозвіл, але п. справник одповів через ставового, що не дозволяє через те, що «сиротського дома» в г. Переяславі в'їть». Тут уже була наша помилка і ми самі дали спроможність п. справникові найти «краще» написавши замість слова «пріють» слово «дом»!

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Колі прагадаеш, що в других повітах Полтавщини дають дозволу, то робиться якось ніяково, аж соромно, вже вибираємо таку п'єсу, що вже хто ана чого тільки й треба! Так ні ж! То «в списках не оказалось», то щось до цього підждже. Ми вже не дуже цьому й дивуємось, бо чого ще треба, коли він торік на зібранні сільсько-господарського товариства не дозволяв обговорювати доклад завідувачого с.-г. школою про американський пар і доклад одного члена товариства (А. Г. Шкоруна) про празник «древонасаждения», то в опектаках він звичайно бачить щось ще страшніше ніж американський пар і празник «древонасаждения»! А життя само вимагає чого небудь для себе...

Зуб на лі- Бр. ТЕТЕЛЬБАУМ, Провізна 24. Прийм. лікар-спец. 9 год. р. до 9 г. в Пломба 50 к., вприв. зуб. бос бозі і р Штунні субя і р.

Кабінет зубного Дем'яновича-Цигури. Готина, пломбування і вставка, штучн. зуб. Прийм. 9—12, 3—6 годин Нестерівська, 36.

ХВАТИВІ Готель „Україна“ віддає в найми КИМ-НАГІ по міс. і на добу, недорого. Бульв.-Кудр., 34.

ДРАЦЯ Шукать собі репетитора на вчителів. Адр. Жилинська № 65, кв. 11, М. А. Гончарук. (Готувати двох.)

Студент шукає уроків, або якої іншої праці. Адр. Бульв.-Кудр. 41, мехб. комв. „Малоросія“, кв. 41, В. К. М.

Шукаю посади конторщиці, касирни. Може писати на пиш. машині. Лист: Митрофанівська, 10, кв. 2.

„А. Я. ЗОЛОТИЦЬКИЙ“, Київ, Хрещатик, 23, проти пошти, телефон 386. Буває всякі СТАРОВИННІ РЕЧІ. Написати по на й в і ш і й Ц І Н І Справки, підручники—листувати особисто. Там же купувати земчугу й коштовні самоцвіту.

Столовка В. І. КІНЕР, Ріг Фундук і Гимназич. № 27. Що-дня з сніж. продукт, на савочні, маслі смачні обіді. Ціни: обід з 2-х блюд 30 к., зменш. 25 к., 1/2 обід 20 к. Місячно учням: з 2 бл. 8 р., зменш. 7 р., 1/2 обід 5 р. 50 к. Місячні стозовники одержують що невіді безплатно 3-є солодке блюдо. Столовка одягнена до 1 г. ночі. З пошаною В. Кінер.

ОДИННИКИ мет. відч. авкорт. від 1 карб. 75 коп. ОДИННИКИ срібні зачіпки. від 5 кар. 50 к. ОДИННИКИ золоті чолов. зачіпки від 85 карб. ОДИННИКИ жіночі зачіпки від 18 карб. ОДИННИКИ стол. з будиз. від 1 кар. 25 к. ОДИННИКИ стол. з муз. від 4 карб. ОДИННИКИ стіни від 85 коп.

Пропов. в величезному виборі фабричний склад годинників і дорогочинів.

Клавдія Сергієвича Рогинського. № 89, Олександрівська. Телефон 2095. Фірма істн. з 1888 р.

Видання Музичної Накладні „Торбан“

а саме: солоні та хорові пісні й співу, твори на фортеп'яні, скрипку і т. п. Продаються по всіх книгарнях. Де нема—там домагаться. Каталог даром. Розовий склад у Львові, ул. Галушка ч. 25.

Нові книжки в-ва „Ранок“

ЧУПРИНКА Г.: „Огненіт“ 75 к. „Метер“ 15 к. „Ураган“ 15 к. „Сон-трава“ 15 к. „Вілий гарт“ 15 к. КОВАЛЕНКО О.: „Золотий засів“ 75 к. „Срібні Роси“ 15 к. „Світ солов'я“ 15 к.

Продаться в Києві: „Укр. книгарня“, Бєзаківська, 8, „Л.-Н.-В.-к“, В.-Волод., 28, „Час“, Театральна площа 48. (Готується до друку альманах „ОГНИЩЕ“).

Останні новини Для дамського вбрання Т. / Д М. ФУРМАНОВА та К°

ХРЕЩАТИК, 22 під Гранд-Готель

За 45 қ. Васильяю велику концертну пластинку „Рекорд“ не паприво, найнов. запис, розм. 26 сант., яка грає всякі марші, вальси, польки, розмови, гармоні, ксілофони, свисти, куплети і т. д. Замовлення вис. накл. плат. без задатку. Менш 6 прим. не відсилаю. При замовленні дарують 10 прим. додану безплатно 1000 концерт. голос. Переясла до 20 плат. 68 к. (в Сібір 98 к.) Адрес: Торговий дом МИХАІЛ ЯКУБОВИЧ, Варшавська, Сінна ул. 27-45, від м. — Користуйтесь випадком. — Ціна призначена до 15 лютого, а після цього строку ціна 95 коп. Потрібують агенти!

П. А. ГОМОЛЯКА ОБУВ І ВОЯЖНІ РЕЧІ ПЕРЕВЕДЕНО Хрещатик, 45. Телефон 13-49.

Є ОДИН ТІЛЬКО засіб від головної дули, випадання та для вирощування волосся—це „Шизлерин“ (травяне дозволене лікарсько